

Til særforbund

Vår ref:

Deres ref:

Oslo, 7. februar 2018

HØRING – REVISJON AV WORLD ANTI-DOPING CODE (WADC)

Innledning

NIF har det overordnede og formelle ansvaret for antidopingarbeidet i den organiserte idretten i Norge. NIF har sluttet seg til WADAs antidopingregelverk, og implementert dette i NIFs lov. Alle som er medlemmer av idrettslag, eller på annen måte deltar i den idrettslige aktiviteten, er omfattet av antidopingregelverket. Målet med idrettens antidopingarbeid er å sikre alle utøvere retten til å delta i en dopingfri idrett. Dette krever aktiv innsats fra hele den organiserte idretten.

WADA har nå igangsatt en revisjon av World Anti-Doping Code (WADC). Eventuelle endringer vil bli vedtatt høsten 2019, med virkning fra og med 1. januar 2021. Revisjonsprosessen er inndelt i tre perioder. Dette er første høringsrunde, som avsluttes 31. mars. Informasjon om revisjonsprosessen finnes [her](#).

WADA har sendt ut et dokument med konkrete spørsmål de ber om innspill på. WADA er imidlertid åpen for alle innspill. Innspill kan gis [her](#).

NIF v/Idrettsstyret ønsker å høre organisasjonen før Idrettsstyret beslutter hvilke innspill NIF skal gi i revisjonsprosessen.

NIF er opptatt av at særforbundene sikrer en bred forankring i organisasjonen og oppfordrer dere til å involvere også utøvere i revisjonsarbeidet. Også de internasjonale særforbundene er tilsluttet WADC («signatories»). Vi anbefaler at dere kontakter deres respektive internasjonale forbund for å forhøre dere om hva disse vil spille inn i denne revisjonsrunden.

I høringsnotatet er betegnelsen «utøver» brukt som fellesbetegnelse på alle enkeltpersoner som er omfattet av WADC, dvs. også trenere, støtteapparat mv.

Hva er doping

Etter WADC defineres doping som et regelbrudd på WADCs artikkel 2.1 til 2.10. Forutsetningen for at det foreligger et regelbrudd knyttet til et aktuelt stoff/metode, er at det aktuelle stoffet/metoden er oppført på dopinglisten. Se dopinglisten [her](#).

Det er WADAs styre som beslutter hvilke stoffer/metoder som skal settes på dopinglisten. Stoffet/metoden må enten:

- a) oppfylle minst to av tre fastsatte vilkår (se under)
- b) være egnet til å skjule effekten eller tilstedeværelsen av et stoff/metode på dopinglisten.

Selv om et stoff/metode oppfyller disse kravene, er det WADAs styre som bestemmer om stoffet/metoden skal settes på listen eller ikke.

De tre vilkårene er følgende:

- Stoffet/metoden må være prestasjonsfremmende, eller ha prestasjonsfremmende potensial for idrettsprestasjonen (The substance/method has the potential to enhance or enhances sport performance).
- Bruken av stoffet/metoden innebærer en helserisiko, eller en potensiell helserisiko for utøveren (The use of the substance/method represents an actual or potential health risk to the athlete).
- Bruken av stoffet/metoden er i strid med idrettens ånd (The use of the substance/method violates the Spirit of sport).

For at et stoff/metode skal settes på dopinglisten, må *minst to av de tre vilkårene* være oppfylt. Det er underordnet hvilket av de tre vilkårene som er oppfylt. Det betyr at det er tilstrekkelig for å sette et stoff/metode på listen at det er potensielt helseskadelig og mot «Spirit of sport». Det er ikke et krav at stoffet/metoden har en mulig prestasjonsfremmende effekt. Etter WADC er altså utøvernes helse like viktig som å sikre like konkurransevilkår, jf. WADC:

“The purposes of the World Anti-Doping Code and the World Anti-Doping Program which supports it are:

- *To protect the Athletes’ fundamental right to participate in doping-free sport and thus promote health, fairness and equality for Athletes worldwide, and*
- *To ensure harmonized, coordinated and effective anti-doping programs at the international and national level with regard to detection, deterrence and prevention of doping.”*

Det er en rekke midler på listen som har et helseskadelig potensial, men det finnes også helseskadelige produkter som ikke står på dopinglisten, f.eks. alkohol.

Spørsmål til organisasjonen:

- *Hva bør formålet med dopingreglene være? Skal like konkurransevilkår være sidestilt med utøvernes helse?*
- *Bør det være et absolutt krav at alle midler/metoder som står på dopinglisten har en mulig prestasjonsfremmende effekt?*

- *Bør alle potensielt helseskadelige stoffer/metoder stå på dopinglisten uavhengig av om de har prestasjonsfremmende effekt, forutsatt at bruken er i strid med «Spirit of sport» (idrettens ånd)?*

Dopingprøver

Det er NIFs ansvar å sørge for at det tas dopingprøver av egne medlemmer og at det blir tatt ut påtale mot personer som anklages for brudd på WADC. NIF har satt ut denne oppgaven til Antidoping Norge, som tar tester og tar ut påtale på vegne av NIF. Det er likevel NIFs ansvar å påse at disse oppgavene utføres på en tilfredsstillende måte.

Internasjonalt er det flere aktører som tilbyr å ta dopingprøver, også private, kommersielle aktører. IOC har etablert en egen uavhengig stiftelse, Independent Testing Authority (ITA), som skal tilby tester til Major Event Organizers (f.eks. IOC) og til internasjonale særforbund.

Alle som utfører dopingtester må følge det samme regelverket, men kompetansen kan være ulik hos de ulike aktørene. Det er viktig for utøverne at det ikke skjer avvik fra regelverket. Dersom prøvetaking er satt ut til en enhet som ikke utfører oppgavene på en tilfredsstillende måte, risikerer også organisasjonen som har satt ut oppgavene, negative konsekvenser som følge av manglende oppfyllelse av WADCs krav.

Spørsmål til organisasjonen:

- *Bør det etableres ett felles internasjonalt organ som er ansvarlig for all prøvetaking som tas med hjemmel i WADC?*

Domsbehandlingen

Generelt

Når en utøver anklages for brudd på dopingreglene, vil saken kunne behandles av ulike domsinstanser. Som førsteinstansbehandling vil norske utøvere normalt enten få behandlet saken for NIFs domsorganer eller for det internasjonale særforbundet. Hvor saken havner, er avhengig av hvem som har Result Management-ansvaret. Er f.eks. prøven tatt av Antidoping Norge på vegne av NIF, går saken for NIFs domsorganer. Er det et internasjonalt særforbund som er ansvarlig for prøven, følger saksgangen av regelverket til det internasjonale særforbundet.

WADC oppstiller noen overordnede krav, som alle som har sluttet seg til regelverket, («signatories»), må følge i saksbehandlingen. Innenfor disse rammene kan imidlertid «signatories» gi utfyllende saksbehandlingsregler.

WADC oppstiller følgende overordnede krav til hvordan en sak skal behandles:

“8.1 Fair Hearings

For any Person who is asserted to have committed an anti-doping rule violation, each Anti-Doping Organization with responsibility for results management shall

provide, at a minimum, a fair hearing within a reasonable time by a fair and impartial hearing panel.

A timely reasoned decision specifically including an explanation of the reason(s) for any period of Ineligibility shall be Publicly Disclosed as provided in Article 14.3.”

Konsekvensen av dette er at måten en sak blir håndtert på, vil være avhengig av hvordan den enkelte «signatory» selv har valgt å regulere saksgangen. Det betyr at saksgang og sakbehandlingsregler kan variere. Saker som behandles for NIFs domsorganer vil derfor kunne bli behandlet annerledes enn saker for et internasjonalt særforbund.

Spørsmål til organisasjonen:

- *Bør WADC inneholde mer utfyllende saksbehandlingsregler som alle «signatories» må følge og implementere i sitt regelverk, slik at alle saker behandles likere?*
- *Bør WADC stille flere krav til domsorganene som skal avsi avgjørelser enn de som fremgår av WADC art. 8?*
- *Bør det stilles krav til juridisk eller annen kompetanse hos dommerne?*

Domsbehandling i Court of Arbitration for Sport (CAS)

Alle saker som behandles etter WADC, kan ankes til CAS. CAS er en voldgiftsdomstol med hovedsete i Lausanne, Sveits. Voldgift er en form for privat rettergang der en tvist løses av en voldgiftsrett i stedet for av de alminnelige domstoler. Voldgiftsretten har én eller flere dommere som er valgt av partene selv. Voldgift er vanlig i forretningsforhold og foretrekkes ofte fremfor de alminnelige domstoler fordi saken løses for lukkede dører. En annen fordel er at saken oftest får en endelig avgjørelse relativt hurtig fordi en voldgiftsdom som hovedregel ikke kan ankes. Partene må selv betale honorar til dommeren(e).

CAS har egne saksbehandlingsregler som gjelder for saksbehandlingen i CAS. [Se her](#). Disse er ikke en del av WADC.

Spørsmål til organisasjonen:

- *Er voldgift egnet for behandling av saker etter WADC? Hvis ikke, hva kan i så fall være et alternativ?*
- *Bør saksbehandlingsreglene for CAS følge direkte av WADC selv?*
- *CAS har i dag en pool på nesten 400 dommere. Bør antall dommere begrenses? Bør det være en egen begrenset pool av dommere som behandler saker etter WADC?*
- *Bør det stilles krav til juridisk eller annen kompetanse hos dommerne?*
- *Bør dissenser fremgå av avgjørelsen, også hvilken dommer som har dissentert?*
- *Bør utøver som frifinnes ha rett til å holde avgjørelsen hemmelig?*
- *Bør høringene i utgangspunktet være åpne? Hvem bør i så fall bestemme om de skal lukkes? Domspanelet? Begge partene ev. bare den ene parten?*

- *Hvem bør dekke utgiftene til prosessen?*
- *Bør det i stedet for en førstestans på nasjonalt nivå eller hos et internasjonalt forbund, etableres en totrinnsbehandling i CAS?*

Sanksjoner

Automatisk tap av medaljer/plasseringer/resultater

Etter WADC art. 9 vil et regelbrudd i tilknytning til en konkurranse automatisk medføre at utøver taper premier, mesterskap og resultater fra konkurransen. En slik regel vil sikre like konkurransevilkår ved at utøvere som har hatt et forbudt og prestasjonsfremmende stoff i kroppen under konkurransen, ikke får beholde resultater/plasseringer i konkurransen. Det er imidlertid ikke et krav for å bli fratatt resultater/plasseringer at regelbruddet er knyttet til bruk av et prestasjonsfremmende stoff/metode. Det er heller ikke et krav at regelbruddet kan ha påvirket resultatet eller at regelbruddet har skjedd under konkurransen. Det er tilstrekkelig at det foreligger *et regelbrudd i tilknytning til en konkurranse* for at resultater mm. automatisk blir tapt.

Etter WADC art. 10 vil et regelbrudd avdekket under et stevne (f.eks. et OL) medføre tap av premier, mesterskap og resultater fra alle konkurranser i stevnet, bare dersom regelbruddet *kan ha påvirket resultatene* i de andre konkurransene i stevnet.

Spørsmål til organisasjonen:

- *Tap av medaljer, plasseringer osv. kan være mer inngripende enn en utelukkelse, f.eks. dersom utelukkelsen løper i en periode utenfor konkurransesesong. Bør det være et krav at regelbruddet kan ha påvirket resultatene for at det skal være et automatisk tap av medaljer/plasseringer i den aktuelle konkurransen, ev. et slikt krav for utvalgte konkurranser som NM, VM og OL/PL?*

Utmåling av utelukkelse

Spørsmål til organisasjonen:

- *Bør det foreligge skyld hos utøveren for å kunne ilegge sanksjoner etter WADC?*
- *Dersom en utøver, etter gjeldende WADC, kan bevise at vedkommende er uten skyld, vil det ikke bli ilagt utelukkelse. Dersom utøveren ikke kan bevise dette, vil utelukkelsen aldri kunne være lavere enn 12 måneder hvis det gjelder et ikke-særskilt stoff. Bør det være anledning til å ilegge lavere utelukkelse enn 12 måneder?*
- *Graden av skyld er avgjørende ved utmålingen av lengden på utelukkelsen. Bør også andre forhold enn grad av skyld kunne innvirke på utelukkelsens lengde, f.eks. konsekvensen en utelukkelse har for utøveren?*
- *Spørsmål fra WADA: Utelukkelsens lengde er basert på en vurdering av graden av utøverens skyld. CAS-praksis har etablert ulike terskler for skyldvurderingen. Bør dette inntas i regelverket?*
- *WADC begrenser idrettsorganisasjonenes mulighet til å nekte en utøver å delta i konkurranser dersom nektelsen er begrunnet i at vedkommende*

tidligere har blitt dømt for brudd på WADC. Bør WADC gi alle idrettsorganisasjoner rett til selv å bestemme om brudd på WADC også skal kunne få konsekvenser for retten til deltakelse/representasjon innenfor den enkelte organisasjonen?

Utøverbegrepet

WADC definerer utøvere som de personer som konkurrerer i idrett på nasjonalt eller internasjonalt nivå. NIF kan imidlertid beslutte at alle som deltar i idrettsaktivitet under NIF skal være omfattet av regelverket, uavhengig av nivå. NIF kan også beslutte at det ikke skal tas dopingkontroller av denne gruppen eller bare i svært begrenset grad. Dersom NIF beslutter at det skal tas dopingprøver av denne gruppen, og en utøver i denne gruppen konkurrerer under NIF-paraplyen og bryter art. 2.1, 2.2 eller 2.5, kommer sanksjonsreglene etter WADC til anvendelse.

Spørsmål til organisasjonen:

- *Bør WADC gi rom for større fleksibilitet for de organisasjonene som har både elite- og breddeutøvere som sine medlemmer?*
- *Spørsmål fra WADA: Skal det etableres meldeplikt også for breddeutøvere?*

Øvrige forhold som kan vurderes å adressere til WADA

- Alle som har forpliktet seg til å følge WADC («signatories») må anerkjenne avgjørelser som er fattet i samsvar med WADC. Dette forutsetter kjennskap til de avgjørelsene som avsies. Dersom anerkjennelsen skal kunne håndheves effektivt bør WADA etablere en egen database der alle avgjørelser fremgår.
- Mht. rettskildesituasjonen, er regelverket komplisert, uten forarbeider, og WADC inneholder kommentarer som dels er forklarende og dels er supplerende regler.
- Utelukkelse og midlertidig suspensjon er ikke tilstrekkelig klart definert i WADC. Dette gir utfordringer for de utøvere som er utelukket og for organisasjonsleddene som skal forholde seg til utelukkelsen/suspensjonen.

* * *

Høringsfristen til NIF er **2. mars**.

Spørsmål til høringen og høringssvar kan sendes til juridisk avdeling på nifhoringer@idrettsforbundet.no.

Med vennlig hilsen

Henriette Hillestad Thune (sign.)
juridisk sjef